

L'IES Vall d'Hebron té origen en l'orfenat Ribas, del 1930

Neix un Institut amb gairebé cent anys

A partir del curs 2002-2003, prendrà nom propi l'IES Vall d'Hebron, (passeig de la Vall d'Hebron, 93-95), que neix de la fusió dels actuals IES Patronat Ribas i IES Carles Riba, un conjunt d'edificis del 1930, catalogats i protegits, obra de l'arquitecte Enric Sagnier per a l'orfenat Ribas. El nou centre aplegarà uns cent professors/es, deu treballadors PAS i prop de mil alumnes provinents d'ESO, batxillerats, cicles formatius de grau mitjà, grau superior i formació ocupacional

L'esdeveniment coincideix amb la celebració del 25è aniversari de la recuperació del Patronat Ribas per a l'ensenyament, un projecte de beneficència pública, amb uns edificis peculiars que, a més del seu valor arquitectònic, tenen una història pròpia ben singular que arrenca de fa gairebé un segle.

per testament la seva fortuna a la construcció de dues institucions: una escola a Rubí i un orfenat a Barcelona. Es va crear la Fundació del Patronat Ribas, i el 2 de febrer del 1917 es va constituir la primera Junta (Jaume Carner en va ser l'administrador). El reconeixement del Patronat

Façana de la capella (edifici que avui acull la biblioteca del nou centre)

L'edifici

L'obra es va inaugurar el 1930. Projectat inicialment com a orfenat, amb internat i escola, el conjunt, de 9.000 m², consta de quatre pavellons, de planta baixa i tres pisos, separats per un cos central destinat a capella, amb detalls d'estil barroc i també de l'arquitectura tradicional catalana. Les portalades i les finestres són de pedra artificial, i les façanes, de maó vist. L'edifici està catalogat i protegit.

Per encàrrec de Lluís Ribas
Lluís Ribas i Regordosa (mort el 12 d'abril del 1911) va destinar

Detall del cassetonat del sostre de la biblioteca (antiga capella)

La qualitat, protagonista en el 25è aniversari

El programa de celebració d'aquests esdeveniments va comptar amb una exposició fotogràfica i amb la celebració d'unes ponències sobre "La qualitat a l'escola", que es van fer ressò de l'experiència sobre qualitat que actualment duen a terme vint-i-vuit IES públics d'arreu de Catalunya, amb el suport del Departament d'Ensenyament de la Generalitat. Aquesta experiència està donant un resultat molt positiu al País Basc, on vint-i-un centres han assolit l'ISO 9000. A casa nostra, l'IES Lacetània de Manresa ha assolit també la certificació de qualitat. Precisament, aquest mateix institut ha rebut uns dels guardons dels Premis Catalunya d'Educació (vegeu pl. 38).

El mobiliari de la biblioteca, pendent de restaurar, és fruit del reaprofitament. La biblioteca està ben assortida de llibres, arran de la fusió dels dos IES anteriors

com de beneficència particular va arribar per la Reial ordre de 30 de novembre del 1917.

El març del 1919, es va adquirir la finca de can Besora, amb un terreny de 47.000 m² delimitat pel passeig de la Vall d'Hebron, l'antic camí de Sant Genís dels Agudells i el torrent de Collserola, on es va bastir un centre per a nens orfes, l'orfenat Ribas, que va ser encomanat a l'arquitecte Enric Sagnier i Villavecchia i fou inaugurat l'1 d'abril del 1930. La institució va funcionar fins al curs 1971-1972, en què es va treure a subhasta per 170 milions de pessetes. Amb el tancament, els nens van ser acollits a les Escoles Ribas, de Rubí, i a Mollet del Vallès.

En conèixer-se públicament la venda, va començar una campanya per evitar l'enderrocament de l'edifici i perquè es pogués destinar a fins educatius o sanitaris, i hi van col·laborar les associacions de veïns dels barris de la zona, com també antics alumnes de l'orfenat, com ara

Francisco Orozco, que es va dirigir al procurador *en Cortes* Tarragona i fins i tot al llavors president del Govern de l'Estat, Carrero Blanco.

El 3 de desembre del 1972, l'Ajuntament de Barcelona va adquirir l'antic orfenat per convertir-lo en centre d'ensenyament, amb una inversió de 73 milions de pessetes, i el va cedir al Ministeri d'Educació i Ciència.

Finalment, la lluita de totes les associacions de veïns de la zona de la Vall d'Hebron, que aplega Sant Genís dels Agudells, els Penitents, Montbau, el Carmel, el Coll, Vallcarca i Horta, va aconseguir el 1977 que l'edifici i part dels seus espais fossin convertits en els dos instituts que ara es fusionen. ■

Informació extreta de la "*Història del Patronat Ribas*", treball de recerca de **LILIA ARELLANO** i **BEATRIZ MARBELLA**, ALUMNES DE L'INSTITUT

Tot coincidint amb la redacció d'aquest article, el 15 de març ens assabentem de la mort de Francisco Orozco, a qui ens hem referit com a protagonista del centre i que tindrem en el record durant la celebració del 25è aniversari de la recuperació del Patronat Ribas.

Accés actual, des d'un dels patis laterals